

Underlag för biblioteksutveckling

- utifrån kulturnämndens
lokalbehovsplan 2026

Organisation/Förvaltning
Avdelning/Enhet
Upprättad
Version
Ansvarig

Kulturförvaltningen
Biblioteken i Malmö
20260312
1
Andrea Hofmann

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Inledning	4
1. Kirsebergsbiblioteket	5
1.1 Nuläge	5
1.2 Behov	5
1.3 Framtid	5
2. Lindängenbiblioteket.....	7
2.1 Nuläge	7
2.2 Behov	7
2.3 Framtid	7
3. Sorteringsanläggning.....	9
3.1 Nuläge	9
3.2 Behov	9
3.3 Framtid	10
4. Kostnader.....	11
4.1 Schablonkostnader bibliotek - drift.....	11
4.2 Resurser Kirseberg - nuläge.....	12
4.3 Resurser Lindängen – nuläge.....	13

Inledning

Biblioteken i Malmö (BiM) har en egen bilaga till kulturnämndens lokalbehovsplan som beskriver kulturförvaltningens planerade lokalutveckling för bibliotek under tidsperioden 2027–2036. De bibliotek som är högst prioriterade i lokalbehovsplanen är biblioteken i Kirseberg och Lindängen. Som stöd för att komma framåt i båda dessa processer har BiM tagit fram ett kortfattat underlag vilket denna rapport redovisar. Underlaget är tänkt att fungera som stöd inför beslut. Rapporten beskriver kortfattat nuläge, behov och framtidsscenario för de olika områdena. Slutligen presenteras schablonkostnader på olika storlekar av ett bibliotek samt befintliga resurser för varje bibliotek.

Rapporten innehåller även underlag angående BiM:s sorteringsanläggning som påverkas av en framtida biblioteksutveckling. Det finns en önskan om att omlokalisera den från Stadsbiblioteket för att den ska kunna utvecklas utifrån verksamhetens behov tillsammans med funktionstödsförvaltningen för att genom samverkan ytterligare uppfylla stadens mål.

I rapportens avslut finns en uppskattning av vad nuvarande bibliotek i Kirseberg och Lindängen är budgeterade 2026 för att ge möjlighet för jämförelse vid förändrad biblioteksverksamhet.

1. Kirsebergsbiblioteket

1.1 Nuläge

Idag är Kirsebergsbiblioteket lokaliserat i Kultur- och fritidshuset på Kronetorpsgatan, i norra Kirseberg. Fastigheten ägs av staden. Fastigheten är till viss del eftersatt och oanvänd och andra förvaltningar har lämnat den under de senaste åren. Kirsebergsbiblioteket är ett omtyckt bibliotek inte minst av de närboende och om biblioteket ska vara kvar i fastigheten behövs en renovering, ombyggnation och platsutveckling för att motsvara exempelvis tillgänglighet.

Centrum i Kirseberg utvecklas idag i Järnvägsstäderna (södra Kirseberg). Enligt detaljplan 5763, som är ute på samråd, så kommer det att, förutom nya bostäder och förskola, här göras plats för verksamheter att flytta in i redan befintliga byggnader som idag har ett rikt kulturhistoriskt värde. Målet är att stadsliv och kulturliv ska vävas samman i Järnvägsstäderna.

1.2 Behov

Fastigheten som biblioteket är placerat i dagsläget är i stort behov av underhåll och anpassning för att möta dagens krav samt framtida behov. De befintliga lokalerna behöver utvecklas för att kunna fungera som ett modernt bibliotek och en inkluderande mötesplats, med ändamålsenliga ytor för studier, aktiviteter och samverkan. En omlokalisering av biblioteket till en mer central plats på Kirseberg ger godare möjligheter att stärka bibliotekets roll som en tillgänglig, demokratisk och attraktiv plats för området. En omlokalisering till en mer central plats ger också biblioteket bättre möjligheter att fungera sammanlänkande mellan de olika delområdena i stadsdelen.

1.3 Framtid

Det finns två konkreta framtidsscenarier för Kirsebergsbiblioteket. Det första scenariot är att stanna kvar i befintlig fastighet vilket kräver investeringar för att renovera och anpassa lokalen, som beskrivs i nulägesbilden ovan. Utmaning med detta, förutom lokalens nuvarande funktion, är att området omvandlas i södra delen till att bli centrum för

Kirseberg och att platsen där biblioteket är placerat i nu inte är en del av detta vilket påverkar till exempel tillgänglighet med närhet av promenadstråk och kollektivtrafik.

Det andra scenario är omlokalisera biblioteket till en av de befintliga byggnaderna i Järnvägsstäderna. En sådan möjlighet skulle innebära att biblioteket har bättre möjligheter att vara en motor för kulturdriven stadsutveckling i det omvandlande området, att social infrastruktur etableras och stärks samt att biblioteket bidrar till att knyta samman östra Malmö på det sätt som biblioteket som mötesplats kan göra. I den föreslagna lokalen finns det utrymme att lokalanpassa och samlokalisera med andra verksamheter som till exempel Kulturskolan.

En omlokalisering av Kirsbergsbiblioteket till Järnvägsstäderna skulle bidra till att biblioteket ringar in fyra nya delområden (Slussen, Värnhem, Norra Sorgenfri, Emilstorp) samtidigt som biblioteket fortsätter behålla de delområden man har idag. Detta innebär att biblioteket med en omlokalisering förväntas nå fler Malmöbor. I bibliotekets nuvarande serviceområde bor idag 24,000 Malmöbor. Med en omlokalisering till Järnvägsstäderna kommer antal boende i serviceområdet vara 34,000 vilket är en ökning med 29%. Eftersom bostäder byggs i framför allt Elinelund och Östervärn förväntas även invånarna i serviceområdet öka över tid med ytterligare 5,000 nya boende (enligt Malmö stads befolkningsprognos 2025). Prognosen ger således nästan en fördubblad befolkningstäthet i det absoluta närområdet jämfört med nuvarande placering.

2. Lindängenbiblioteket

2.1 Nuläge

Lindängenbiblioteket är idag lokaliserat i en lokal på 417 kvm i Lindängen centrum och sedan 2023 driver biblioteket även verksamhet i lokalen Motetten (234 kvm) som är placerat i närhet av Folkets hus. Den nuvarande lokalen är för trång för att fylla Lindängenbornas behov av ett bibliotek. Biblioteket är det tredje mest besökta biblioteket i Malmö 2025 (efter Stadsbiblioteket och Rosengårdsbiblioteket) vilket ställer höga krav på lokalens duglighet och funktionalitet.

2.2 Behov

Synpunkter och behov är väl dokumenterade. En förstudie togs fram 2016 där behoven är tydligt beskrivna och synpunkter från boende och besökare har samlats in. Andemeningen i den är fortfarande relevant. Framför allt om hur biblioteket fungerar som mötesplats för de boende i Lindängen och betydelsen av kompetens och bemötande i biblioteksrummet.

Lindängen är ett barntätt och relativt trångbott område och i samband med om- eller nybyggnation bör särskild vikt läggas vid barn- och ungdomsavdelning samt studieplatser och studierum. I storlek och resurser bör ett nytt bibliotek motsvara Rosengårdsbiblioteket vilket är en lokal på ca 1500 kvm (tre gånger så stor som idag).

2.3 Framtid

Det har varit och är fortfarande utmanande att hitta ny lokal för Lindängenbiblioteket i området. De scenarier som arbetas på i nuläget är att staden bygger på den mark där det idag ligger en skola. Ett annat scenario är att en positiv utveckling sker med lokalerna i centrum så att biblioteket kan inrymmas i nya lokaler där.

Lindängen påminner socioekonomiskt om Rosengård. 2023 öppnade ett nytt bibliotek i Rosengård med ökad kvadratmeteryta. Sedan öppningen har utlånen i Rosengård gått upp med 11% och besöken har ökat med 21%. Ett framtidsscenario man kan föreställa sig för Lindängenbiblioteket i större lokaler.

Biblioteket har en väl utvecklad samverkan med lokala aktörer och det vore önskvärt att lokalen i framtiden är anpassad för detta samt att lokalen

samlokaliseras med andra förvaltningars verksamheter som till exempel Framtidens hus (ASF). Kulturskolan är intresserade av att stärka närvaron på Lindängen vilket är en intressant framtida samlokalisering.

3. Sorteringsanläggning

3.1 Nuläge

BiM har idag en gemensam sorteringsanläggning belägen i Stadsbibliotekets lokaler i markplan. Anläggningen hanterar all medicirkulation inom biblioteksorganisationen. Varje vardag transporteras medier till och från områdesbiblioteken i fyra turer av Post och Bud i en lätt diesellastbil. Medicirkulationen kräver även utrymme för Mediehotell, det vill säga ett lagerutrymme där medier förvaras i väntan på transport till och från biblioteken.

Den nuvarande sorteringsanläggningen installerades 2019. Den beräknas ha en livslängd på ungefär tio år. Rekommendationen är att inleda en upphandling 2028 för att ha ny anläggning på plats 2029/2030. I samband med att en ny anläggning ska installeras önskas att den omlokaliseras till en annan lokal som är mer ändamålsenlig och där anläggningen kan utvecklas utifrån verksamhetens behov.

BiM har idag ett etablerat samarbete med funktionsstödsförvaltningen där biblioteken erbjuder personer med funktionsnedsättning meningsfulla arbeten i bibliotekets medielogistik. För att detta samarbete ska kunna utvecklas, vilket både BiM och funktionsstödsförvaltningen vill, behöver lokalerna anpassas utifrån behov.

3.2 Behov

Bedömningen är att BiM är i behov av en större sorteringsanläggning som hanterar hela bibliotekssystemets medicirkulation samt en mindre för att hantera Stadsbibliotekets behov. Den större anläggningen behöver omlokaliseras till nya lokaler eftersom det inte finns mer tillgänglig lokalyta på Stadsbiblioteket. Förutsättningarna kring omlokalisering av sorteringsanläggningen behöver inte bara svara mot bibliotekens behov utan även ta hänsyn till funktionsstödsförvaltningens behov.

Funktioner i lokalen:

- Utrymme för sorteringsanläggningen – 250 m²
- Lastbrygga med ytor för logistiken av transportererna – 50 m²
- Arbetsutrymmen som kontorsplats (10-20 st), mötesrum, kök, vilorum, toaletter.
- Mediehotell – 320 m²

- Förvaringsutrymme för utrustning som vagnar och reservdelar
- Övrig medielogistik och mediehantering – 30 m²
- Garaget till biblioteksbusen

Lokalens placering:

- Parkeringsplatser i anslutning
- God tillgång till lokaltrafik
- God tillgång till infrastruktur för att hantera transporter
- Markplan utan trappor.
- Utanför centrala delarna av staden, i anslutning till inre ringvägen

3.3 Framtid

I samband med att medielogistiken omlokaliseras till en ny lokal bör möjligheten att flytta delar av den verksamhetsövergripande biblioteksverksamheten som idag finns i Stadsbibliotekets lokaler till lokaler i anslutning till den nya anläggningen tas till vara. Dels för att de medarbetare som arbetar med mediehantering och -logistik bör ha sina arbetsplatser i anläggningens närhet, dels för att Stadsbiblioteket lokaler är trångbodda och en flytt möjliggör att fler utrymmen skulle kunna göras till publika miljöer.

Den nya anläggningen kommer att hanteras i nära samarbete med FSF:s dagliga verksamhet som erbjuder sysselsättning för personer med funktionsnedsättningar. Det innebär att stora krav ställs på lokalernas utformning och placering där brukarna är beroende av lokaltrafik och parkeringsplatser och fungerande arbetsutrymmen i anslutning till anläggningen. Utformningen av arbetsutrymmena kommer att genomföras i nära samarbete med FSF. Under 2026 kommer en förstudie att genomföras som uppstart på ett utvecklat samarbete mellan Biblioteken i Malmö och FSF.

4.Kostnader

4.1 Schablonkostnader bibliotek - drift

Biblioteksstorlek	Small <600m2	Medium <1500m2	Large >1500m2
Årsverken			
Antal årsverken publik personal 6 dagers öppet/40timmar	6	12	15
Antal årsverken som tillkommer vid 7 dagarsöppet/50- 60 timmar	+2	+3	+5
Sektionschef	0,5	1	1
IT	0,25	0,25	0,5
Lokal	0,25	0,5	0,5
Meröppet			
Avtal/år	20 tkr	20 tkr	20 tkr
Arrangemang			
	50 tkr	100 tkr	150 tkr
Medier			
Tryckta medier inkl sommarboken och utrustning. Vuxen fack & skön, Barn & unga, Mångspråk mm.	175 tkr	300 tkr	400 tkr
Publik IT			
Sorteringsmaskin	0	Liten (ex Limhamn)	Medium (ex. Rosengård)
Kopiator	1	1	1
Datorplatser	4	6	8
Utlåningsautomat	1	1	1

4.2 Resurser Kirseberg - nuläge

2026	
Personal, 5 årsverken	3,300
Inventarier, kontror etc.	70
Tidningar, tidskrifter	65
Arrangemang	50
Lokalhyra	133
Städ	145
El	60
Övrigt lokal	20
Totalt	3 800

4.3 Resurser Lindängen – nuläge

2026	Centrum	Motetten
Personal, ca 10 årsverken	6 345	
Inventarier, kontor etc.	96	19
Arrangemang	120	
Tidningar tidskrifter	65	20
Lokalhyra	618	431
Städ	142	57
El	51	28
Övrigt lokal	13	9
Totalt	7 450	564